

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/99/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717206557
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5717206557.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Anny Mihálikovej, v právnej veci žalobkyne: J. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX H. XX, zastúpenej spoločnosťou: Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Legionárska 7158/5, 911 01 Trenčín, IČO: 47 256 907, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.802,25 Eur a o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.000,00 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 21Csp/79/2017-79 zo dňa 24. októbra 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 21Csp/79/2017-79 zo dňa 24. októbra 2017 vo výrokoch I. a III. potvrdzuje.

Mení rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 21Csp/79/2017-79 zo dňa 24. októbra 2017 vo výrokoch V. a VI. o trovách prvoinštančného konania tak, že žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 42,91%.

Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Vo zvyšnej časti (t. j. výrokoch II. a IV.) zostáva rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 21Csp/79/2017-79 zo dňa 24. októbra 2017 nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 1.802,85 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Konanie o zaplatenie finančného zadosťučinenia v časti o zaplatenie 500,00 Eur zastavil (výrok II.). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi finančné zadosťučinenie vo výške 200,00 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok III.). Žalobu v časti o zaplatenie finančného zadosťučinenia v časti o zaplatenie 300,00 Eur zamietol (výrok IV.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňi v konaní o zaplatenie bezdôvodného obohatenia priznal právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok V.) a v konaní o zaplatenie finančného zadosťučinenia jej priznal náhradu trov konania v rozsahu 60 % (výrok VI.).

2. Pri svojom rozhodovaní súd prvej inštancie aplikoval ust. § 52 ods. 1, 3, 4 a § 53 ods. 1, 2, 3, 5 Občianskeho zákonníka, v spojení s ust. § 1 ods. 2, § 9 ods. 2 písm. f/, i/, j/, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej aj „ZoSÚ“), článku 2 písm. b/, článku 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ust. § 451 ods. 1, 2, § 456 a § 107 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. § 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľov a konštatoval, že vykonaným dokazovaním mal preukázané, že dňa 25.03.2011 uzavreli strany sporu zmluvu o úvere

č. 860100034, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobkyni úver vo výške 1.000,00 Eur a žalovaná sa zaviazala úver vrátiť v 12 mesačných splátkach vo výške 164,00 Eur, s účinnosťou od 12.04.2011. Z podania žalovaného zo dňa 23.02.2017 súd zistil, že žalobkyňa na dlh z úveru zaplatila celkovo sumu 2.802,83 Eur a jej aktuálny dlh predstavuje sumu 5.559,54 Eur. Na tomto základe súd prvej inštancie konštatoval, že celkový záväzok žalobkyne z úverovej zmluvy predstavuje sumu 8.362,37 Eur (keď z matematického výpočtu vyplynulo, že žalobkyňa sa zaviazala vrátiť žalovanému úver spolu s úrokom za poskytnutie úveru vo výške 96,8 % ročne). Z originálu žiadosti o úver vyplynulo, že žalobkyňa bola zamestnaná a jej čistý mesačný príjem bol vo výške 420,00 Eur. Predmetná žiadosť o úver obsahuje aj podrobnú špecifikáciu príjmov žalobkyne, osôb, ktoré s ňou žijú, ako aj podrobnú špecifikáciu výdavkov. Rovnako z nej vyplýva, že žalobkyňa predložila žalovanému kópiu svojej pracovnej zmluvy spolu s výplatnými páskami za posledné tri mesiace. Tým si žalovaný preveril a náležitým spôsobom zdokladoval schopnosť žalobkyne splatiť poskytnutý úver. Podľa tvrdenia žalobkyne si žalovaný zaplataenie dlhu z úveru zabezpečil aj vyplnenou bianko zmenkou, rozhodcovskou zmluvou a dohodou o zrážkach zo mzdy. Žalovaný na výzvu súdu nepredložil originál spornej úverovej zmluvy, rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR 01929/2012, a ani podrobnú účtovnú evidenciu v súvislosti so žalovanou pohľadávkou.

4. Na základe takto zisteného skutkového stavu konajúci súd dospel k záveru, že na daný úverový vzťah sa vzťahujú predpisy na ochranu spotrebiteľov. Zdôraznil, že zo žiadosti o úver zo dňa 23.03.2011 vyplýva, že žalobkyňa je zamestnaná, čo preukázala kópiou pracovnej zmluvy a výplatnými páskami za posledné tri mesiace. Žalobkyňa nebola teda podnikateľkou, a ani sa ňou nemienila stať. V danom prípade súd nemal žiadne pochybnosti o tom, že žalobkyňa pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

5. Nakoľko súd v prejednávanej veci uzavrel, že sa jedná o spotrebiteľský spor, neprihliadol na námietku miestnej nepríslušnosti vznesenú žalovaným, keď konštatoval, že miestna príslušnosť Okresného súdu Martin na konanie v tejto veci vyplýva z ust. § 19 písm. d/ CSP (osobitná miestna príslušnosť).

6. Následne konajúci súd konštatoval, že sporná úverová zmluva neobsahuje povinné náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/), úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. i/), ročnú percentuálnu mieru nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j/), priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 2 písm. y/), pre nedostatok ktorých v súlade s ust. § 11 ods. 1 ZoSÚ považoval spornú úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Nakoľko žalobkyňa zaplatila žalovanému viac, než bola povinná zaplatiť, podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka okresný súd uložil žalovanému, aby žalobkyni vydal bezdôvodné obohatenie v sume 1.802,25 Eur.

7. K námietke žalovaného, že o predmete konania bolo už právoplatne rozhodnuté rozhodcovským súdom, súd prvej inštancie uviedol, že z rozhodcovského rozsudku sp. zn. SR 01929/2012 zo dňa 10.07.2012, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. vyplýva, že predmetom rozhodcovského konania bol nárok žalovaného (POHOTOVOSTĚ, s.r.o.) voči žalovanej (J. B.) o zaplataenie zmenkovej sumy vo výške 2.013,45 Eur s príslušenstvom. Žalovaný (POHOTOVOSTĚ, s.r.o.) si nárok na zaplataenie úveru zabezpečil aj neúplnou zmenkou vystavenou dňa 25.03.2011, v ktorej je J. B. (v tomto konaní žalobkyňa) uvedená ako vystaviteľ zmenky a spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. (v tomto konaní žalovaný) ako remitent. Podľa odôvodnenia rozhodcovského rozsudku, dlžníčka si povinnosti zo zmluvy riadne neplnila, čím jej vznikol dlh, a preto veriteľ oprávnenne dňa 22.10.2011 vyplnil zmenku na sumu 2.168,23 Eur. V danej súvislosti konajúci súd poukázal na to, že predmetom rozhodcovského sporu bolo právo na zaplataenie zmenkovej sumy. Zmenkový právny vzťah je vzťahom abstraktným a nezávislým na hlavnom právnom vzťahu, ktorým bola úverová zmluva. Rozhodcovský súd v predmetnom rozhodcovskom konaní skúmal, či predložená zmenka je vyplnená v súlade s dohodou o vyplnení zmenky a túto dohodu pokladal za dostatočnú, určitú a zrozumiteľnú. Rozhodcovský súd ani prejudiciálne nerozhodoval o tom, či úverový vzťah, ktorý je predmetom sporu, bol platný alebo nie.

8. Okresný súd tiež neprihliadol na námietku žalovaného o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobkyne na rozhodnutí v tejto veci (§ 137 písm. c/ CSP) a zdôraznil, že predmetom tohto konania je právo žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda jedná sa o žalobu na plnenie, a nie o určovací žalobu, pri ktorej je súd povinný skúmať naliehavý právny záujem.

9. O nároku na zaplataenie primeraného finančného zadoš'učinenia súd prvej inštancie rozhodol v súlade s ust. § 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľov. Uviedol, že žalobkyňa ako spotrebiteľka si úspešne uplatnila porušenie svojich práv a povinností v zmysle noriem na ochranu spotrebiteľov, ktoré

však žalovaný ignoroval. Akcentoval, že sporná úverová zmluva neobsahovala ani jednu z predpísaných zákonných náležitostí. Cenu finančnej služby, ktorá má byť vyjadrená sadzbou úroku za poskytnutie úveru, bolo možné zistiť len matematickým prepočtom. Uvedený nedostatok viedol k tomu, že žalobkyňa sa zaviazala vrátiť úver spolu s úrokom vo výške 96,8 % ročne. Takúto výšku úroku za poskytnutie úveru vyhodnotil konajúci súd za úžernícku a hrubým spôsobom zasahujúcu do práv a povinností žalovanej ako spotrebiteľky. Za výrazné porušenie práv a povinností žalobkyne súd považoval aj to, že podľa potvrdenia žalovaného zo dňa 23.02.2017 za úver vo výške 1.000,00 Eur bola žalobkyňa povinná zaplatiť celkovo sumu 8.362,37 Eur. Na druhej strane však súd pri svojom rozhodovaní zohľadnil fakt, že žalobkyňa si svoje povinnosti z úverovej zmluvy riadne neplnila, úver nesplácala riadne a včas, keď svojmu veriteľovi uhrádzala nepravidelné splátky dlhu v rôznej výške. Vzhľadom na rozsah a intenzitu zásahu žalovaného do práv a povinností žalobkyne ako spotrebiteľky, so súčasným prihliadnutím na výrazné porušovanie záväzkov žalobkyne zo zmluvy o úvere, okresný súd považoval za primerané finančné zadosťučinenie v sume 200,00 Eur, na zaplataenie ktorej zaviazal žalovaného. Z dôvodu späťvzatia žaloby v časti o zaplataenie finančného zadosťučinenia vo výške 500,00 Eur, prvoinštančný súd konanie v tejto časti zastavil a vo zvyšnej časti (t.j. o zaplataenie sumy 300,00 Eur) žalobu zamietol. 10. Rozhodnutie o trovách konania okresný súd odôvodnil aplikáciou ust. § 255 CSP v spojení s § 262 CSP podľa zásad pre priznanie náhrady trov konania pri každom nároku samostatne, t.j. dvoma samostatnými výrokmi. Vo vzťahu k nároku z bezdôvodného obohatenia pri plnom úspechu žalobkyne, priznal tejto procesnej strane právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu; vo vzťahu k nároku na zaplataenie primeraného finančného zadosťučinenia však súd priznal žalovanému ako pomerne úspešnej sporovej strane voči žalobkyňi právo na náhradu trov konania v rozsahu 60 %.

11. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, a to proti jeho výrokom I., III., V. a VI, ktorý sa domáhal jeho zrušenia v napadnutej časti a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a priznania náhrady trov konania.

12. Uviedol, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, nakoľko sa v ňom nevysporiadal s argumentáciou žalovaného a iba nekriticky prevzal argumentáciu žalobkyne. Súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, čím žalovanému odňal možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu v rámci podaného opravného prostriedku a odňal žalovanému možnosť konať pred súdom. Okrem toho odvolateľ namietal, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel v prejednávanej veci k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný primárne namietal posúdenie charakteru zmluvy o úvere súdom prvej inštancie, ktorú podľa jeho názoru nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere. V dôsledku toho ustanovenia právnych predpisov citované v napadnutom rozhodnutí týkajúce sa ochrany spotrebiteľa sú v súdnej veci neaplikovateľné. Odvolateľ akcentoval, že v spornej zmluve je výslovne určený účel jej uzatvorenia - na výkon zamestnania, v dôsledku čoho je dlžník vyňatý spod statusu spotrebiteľa a predmetná zmluva bola uzatvorená v zmysle § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Prehlásenie žalobkyne o poskytnutí finančných prostriedkov „na výkon zamestnania“, je určité a zrozumiteľné, pričom je uvedené hneď veľa podpisu dlžníka. Žalobkyňa v konaní žiadnymi relevantnými dôkazmi tieto tvrdenia žalovaného nevyvrátila, ale len účelovo tvrdila, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, s ktorým tvrdením sa konajúci súd stotožnil. Žalovaný rázne odmietol, že by účelovo obchádzal ustanovenia chrániace spotrebiteľov využívaním formálneho účelu zmluvy. Zdôraznil, že žalobkyňa mala možnosť na základe slobodnej voľby uzavrieť so žalovaným zmluvu o úvere, prejavom vôle ovplyvňovať obsah zmluvy, napr. výšku úveru, dĺžku jeho splatnosti a v neposlednom rade aj účel použitia finančných prostriedkov. Tvrdenia žalobkyne o tom, že pred uzavretím zmluvy bola nedostatočne informovaná o význame jednotlivých jej ustanovení a o tom, aký budú mať pre ňu jednotlivé časti zmluvy význam, preto žalovaný považuje za bezpredmetné. Skutočnosť, že žalobkyňa dodatočne dospela k záveru, že je pre ňu zmluva subjektívne nevýhodná, nemôže byť na ujmu žalovaného, ktorý konal v dobrej viere, že žalobkyňa má úmysel použiť finančné prostriedky na účel zamestnania. Je nesporné, že žalobkyňa použila finančné prostriedky na výkon zamestnania. Zo zákona o spotrebiteľských úveroch pritom vyplýva, že spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. V danej súvislosti odvolateľ poukázal aj na dodatok k zmluve zo dňa 25.03.2011, t.j. opätovné vyhlásenie žalobkyne, že veriteľom poskytnuté finančné prostriedky použije na náklady spojené s výkonom zamestnania. Keďže sa zmluvné strany dohodli, že ich vzťahy sa budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka, je bezpredmetné v tomto konaní skúmať, či zmluva o úvere obsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Z definície spotrebiteľa jasne vyplýva, že z hľadiska určenia jeho statusu je rozhodujúce, na aký účel bol spotrebiteľský úver poskytnutý, a nie, na aký účel boli poskytnuté peňažné prostriedky

dlužníkom následne použité. Ak bol teda úver výlučne na základe vyhlásenia dlžníka poskytnutý na účel zamestnania, nejedná sa o spotrebiteľský úver. Nakoľko žalobkyňa nemienila použiť peňažné prostriedky na svoju súkromnú potrebu, nie je spotrebiteľom. Odvolateľ tiež poukázal na dobrú vieru, s ktorou vstupoval do právneho vzťahu so žalobkyňou. V danej súvislosti argumentoval rozhodnutím ESD vo veci Johann Gruber proti Bay Wa AG, že pri výklade pojmu „spotrebiteľ“ je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany. Analogicky preto v danom prípade treba chrániť dobrú vieru žalovaného a žalobkyni nepriznať právne postavenie spotrebiteľa. Následne žalovaný argumentoval aj rozhodnutím Slovenskej obchodnej inšpekcie sp.zn. P/0355/01/012, ako aj inými rozhodnutiami všeobecných súdov. Namietal tiež, že súd prvej inštancie k posúdeniu zmluvy ako spotrebiteľskej len odčítaval zákonné ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z., no neuviedol jediné tvrdenie na podporu takéhoto právneho posúdenia napriek tomu, že dlžník sa jasne zaviazal, že o úver berie za účelom výkonu zamestnania. V tejto časti považoval preto odvolateľ napadnutý rozsudok za nedostatočne odôvodnený a v dôsledku toho aj nepreskúmateľný. Okrem toho žalobkyňa nepredložila súdu jediný dôkaz o tom, že by si sporný úver zobrala na spotrebný účel. 13. Okrem toho žalobkyňa nijakým relevantným spôsobom neodôvodnila svoj nárok na finančné zadosťučinenie, a preto v danom prípade neexistuje žiaden relevantný dôvod na jeho priznanie. Výklad práva na primerané finančné zadosťučinenie by mal byť reštriktívny, ako v prípade náhrady za spôsobenú nemajetkovú ujmu, priznanie ktorej prichádza do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak, (napr. uvedením vecí do pôvodného stavu, resp. zrušením rozhodnutia). Žalobkyni nevznikla žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie finančného zadosťučinenia a žalovaný v konaní tento jej nárok neuznal, nakoľko ho považuje za šikanózný a neprimeraný ochrane spotrebiteľa.

14. Zároveň žalovaný vo svojom odvolaní vzniesol aj námietku premlčania proti nároku žalobkyne vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorú odôvodnil tým, že nárok žalobcu zo zmluvy o úvere v rozsahu 641,48 Eur je premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote dňom 09.03.2017. Žalobkyňa podala žalobu v tejto veci na súd až dňa 07.04.2017. Subjektívna premlčacia lehota na uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia začala žalobkyni plynúť odo dňa 04.12.2013 (uhradením istiny), kedy mala vedomosť o bezdôvodnom obohatení, keďže uhradila žalovanému sumy nad rámec istiny (§ 107 Občianskeho zákonníka). Súčasťou odvolania je aj prehľad premlčaných splátok k predmetnej zmluve (č.l. 95 p.v.) a prílohu k odvolaniu tvorí tiež zmluva o úvere spolu s dodatkom a informačným formulárom vypísaným žiadateľkou o úver, t.j. žalobkyňou.

15. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

16. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP toto rozhodnutie v zmysle § 387 ods. 1 CSP vo výrokoch I., III. ako vecne správne potvrdil, vo výrokoch o trovách konania (V., VI.) podľa § 388 CSP zmenil a vo zvyšnej časti (výrok II., IV.) zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

17. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

18. Krajský súd poukazuje na zodpovednosť žalovaného za obsahové vymedzenie svojho odvolania v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

19. Súčasne odvolací súd preskúmal i námietky žalovaného uvedené v jeho opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné.

20. Odvolateľ vo svojom opravnom prostriedku vo vzťahu ku skutkovým zisteniam len zopakoval svoju argumentáciu prezentovanú v prvoinštančnom konaní. Vyplýva z nej, že sa nestotožnil so skutkovými a následne právnymi závermi okresného súdu tak, ako boli prezentované v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Okrem toho namietal nedostatok odôvodnenia napadnutého rozsudku a tým porušenie

práva na spravodlivý proces. Naviac žalovaný až v odvolaní prvýkrát vzniesol námietku premlčania proti časti nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnenému žalobou.

21. Odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania, rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdov (§ 185 ods. 1 CSP), a nie strán sporu. Odvolacie námietky žalovaného k spôsobu vyhodnotenia dokazovania okresným súdom z uvedených dôvodov krajský súd vyhodnotil ako nedôvodné. Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo žalobu žalobcu považoval za dôvodnú a ku svojim záverom došiel v kontexte všetkých ostatných vykonaných dôkazov. Okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 191 ods. 1 CSP, súčasne spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil stranám sporu realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu strán, ako aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 220 až § 222 CSP, aj správne a presvedčivo odôvodnil. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že všeobecný súd nemusí dať v odôvodnení svojho rozhodnutia odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (teraz strany sporu - poznámka odvolacieho súdu), ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. III. ÚS 115/2003). Námietka žalovaného o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia je preto nedôvodná.

22. Prioritne sa súd prvej inštancie vo vzťahu k uplatneným nárokom zo zmluvy o úvere zaoberal charakterom tejto zmluvy, teda otázkou, či žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy o úvere mala postavenie spotrebiteľky.

23. Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v ust. § 52 ods. 1, v zmysle ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka).

24. Špeciálna právna úprava je obsiahnutá v zákone č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý vo svojom ust. § 1 ods. 2 uvádza, že spotrebiteľským úverom na účely zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

25. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie prezentovaným v napadnutom rozhodnutí o tom, že žalobkyňa pri uzatváraní úverovej zmluvy zo dňa 25.03.2011 mala status spotrebiteľky v zmysle ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, keďže v tom čase bola fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Obrana žalovaného v konaní bola založená na tvrdení, že vyznačením účelu poskytnutia úveru „na výkon zamestnania“, dlžník stráca postavenie spotrebiteľa s prihliadnutím na definíciu spotrebiteľa v zákone č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a úverová zmluva sleduje režim Obchodného zákonníka. Ustanovenie § 2 písm. a/ citovaného

zákona v znení účinnom
Občianskeho zákonníka.

ku dňu uzavretia zmluvy totiž definoval spotrebiteľa odlišne od

26. Pokiaľ žalovaný v konaní tvrdil, že žalobkyňa svojím podpisom potvrdila, že finančné prostriedky čerpá na výkon zamestnania, a preto nemá postavenie spotrebiteľky odvolací súd poukazuje na argumentáciu uvedenú súdom prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, ktorý sa v ňom vysporiadal s obsahom listinných dôkazov, no predovšetkým so žiadosťou žalobkyne o poskytnutie úveru. Z predmetnej žiadosti vyplynulo, že žalobkyňa ako fyzická osoba, v tom čase zamestnaná, (čo preukázala žalovanému predloženou pracovnou zmluvou a dokladom o výške mzdy za posledné tri mesiace), požiadala v spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. o poskytnutie úveru. V predmetnej žiadosti žalobkyňa neuvádzala, že je podnikateľkou, resp. že potrebuje úver za účelom podnikania, ktorú skutočnosť v konaní nepreukázal ani žalovaný.

27. Odvolací súd zdôrazňuje, že dôkazné bremeno ohľadom preukázania, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania dlžníka (žalobkyne) zaťažuje v tomto prípade toho, kto tak tvrdí, t.j. žalovaného. Žalovaný toto dôkazné bremeno v konaní neuniesol. Bezpečným preukázaním nemôže byť len zaškrtnutie všeobecného údaja o uzavretí zmluvy (poskytnutí úveru) na účel zamestnania, ktorý nepreukazuje konkrétny súvis uzavretia príslušnej úverovej zmluvy so zamestnaním dlžníka. Vymedzenie účelu - poskytnutie úveru „na výkon zamestnania“, v spojení s nedostatkom akejkoľvek aktivity žalovaného má taký vplyv, ako by účel úveru nebol v zmluve vymedzený vôbec. Ak by žalovaný konal v súlade s požiadavkou odbornej starostlivosti pri poskytovaní úverov, poskytol by žiadateľovi o úver dostatok informácií aj ohľadom v zmluve uvádzaného účelu poskytnutia úveru, (keďže zmluva umožňovala aj vyhlásenie o inom účele poskytnutia úveru), ktorý má zásadný vplyv na samotné postavenie žiadateľa o úver, a následne by nemal problém uvedenú skutočnosť v konaní preukázať. Preverenie skutočností rozhodujúcich pre určenie, či žiadateľ o úver spĺňa definíciu spotrebiteľa je nepochybne v možnostiach poskytovateľa finančnej služby a je výsledkom dostatočnej informovanosti spotrebiteľa, okrem iného, aj o dôsledkoch mechanicky vyznačovaných alternatív v zmluvnom formulári vyžadovaných poskytovateľom finančnej služby. V posudzovanom prípade však žalovaný ako poskytovateľ finančnej služby využil svoju silnú pozíciu (v podstate skrytým zámerom, ktorému spotrebiteľ nemohol pripísať žiadny význam), postupoval v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti v snahe jednoznačne vytvoriť zdanie, že sa nejedná o spotrebiteľský úver.

28. Žiada sa dodať, že rozhodovacej činnosti odvolacieho súdu v identických veciach je známe, že žalovaný pri uzatváraní zmlúv o úvere, konkrétne pri vypĺňaní zmluvných formulárov žiadateľov o úver si počína tak, aby v daných prípadoch vylúčil aplikáciu noriem spotrebiteľského práva nesprávnym vyznačovaním účelu poskytnutého úveru napr. na výkon zamestnania a pod.). Formulár zmluvy o úvere, vrátane jeho dodatku vyplní zástupca veriteľa a predkladá na podpis dlžníkovi bez možnosti modifikovania jeho obsahu zo strany dlžníka. Zo súdnej praxe je rovnako známe konanie žalobcu, ktorým presviedča, navádza alebo inak pôsobí na spotrebiteľov s cieľom dosiahnuť vyznačenie účelu úveru na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, aby sa tento úver následne spravoval právnou úpravou obsiahnutou v Obchodnom zákonníku. Takéto konanie žalovaného bolo štátnymi orgánmi opakovane sankcionované a definované ako „nekalá obchodná praktika“ v rozhodnutiach Slovenskej obchodnej inšpekcie, Ústredného inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie (napr. č. SK/0303/99/2011 zo dňa 15.06.2011, č. SK/0068/99/2011 zo dňa 10.06.2011), ktorých zákonosť bola podrobená súdnemu prieskumu v rámci správneho súdnictva (pozri napr. rozsudok NS SR sp.zn. 5Sžo/13/2014 zo dňa 27.01.2015, či rozsudok NS SR sp. zn. 8Sžo/45/2014 zo dňa 19.08.2015). Ani v prejednávanom prípade nebola preukázaná dobrá viera žalovaného, že žalobkyňa použije úver na účel uvedený veriteľom v zmluve o úvere. Z tohto dôvodu nebolo na prejednávanú vec aplikovateľné rozhodnutie SD EÚ vo veci C-464/1 Johan Gruber proti DAY WaAG o ochrane dobrej viery zmluvnej strany pri uzatváraní zmluvy. Za popísaného skutkového stavu, že súd prvej inštancie v súdnej veci postupoval správne, keď priznal žalobkyňi status spotrebiteľky.

29. Okresný súd dospel tiež k správnej závere o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného spotrebiteľského úveru, keďže predmetná zmluva neobsahuje dobu trvania spotrebiteľského úveru, úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, RPMN a ani priemernú hodnotu RPMN na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere (25.03.2011) s odkazom na znenie § 9 ods. 2 písm. f), i) j) a y) vo väzbe na § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinnému k uvedenému dňu (pozri bod 5. a 6. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). Je

prítom potrebné zdôrazniť, že absencia čo i len jednej z uvedených náležitostí má za následok, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

30. Pokiaľ odvolateľ vo svojom opravnom prostriedku poukazoval na rozhodnutia iných okresných či krajských súdov v obdobných veciach, v danej súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 193 CSP, z ktorého vyplýva, ktorými rozhodnutiami je súd v súvislosti s prejednávanou vecou viazaný. Je zrejmé, že označené rozhodnutia nepatria medzi tam vymenované. Navyiac netreba opomíňať fakt, že v civilnom sporovom konaní súd pri svojom rozhodovaní musí vždy prihliadať na individuálne okolnosti prípadu.

31. Je teda zrejmé, že žalobkyni vznikla povinnosť vrátiť žalovanému na základe predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere sumu zodpovedajúcu výške úverovej istiny. Z predloženého potvrdenia vystaveného žalovaným zo dňa 23.02.2017 mal konajúci súd preukázať, že v danom prípade žalobkyňa zaplatila žalovanému celkom sumu 2.802,85 Eur, teda o 1.802,85 Eur viac ako mu bola povinná vrátiť. Pretože žalobkyňa zaplatila žalovanému viac, než bola povinná, odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, o tom, že žalovaný je v súlade s ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie v sume 1.802,85 Eur, ktoré od nej prijal plnením bez právneho dôvodu. Nakoľko úver poskytnutý na základe spornej úverovej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov, žalobkyni ako dlžníčke nevznikla povinnosť zaplatiť žalovanému viac ako 1.000,00 Eur, ktoré jej ako veriteľ poskytol. Pokiaľ tak žalobkyňa urobila, plnila žalovanému bez právneho dôvodu.

32. V súvislosti s námietkou premlčania časti uplatneného nároku vznesenej v odvolaní žalovaným, odvolací súd uvádza, že doterajšia judikatúra vzťahujúca sa k možnosti účastníka konania (teraz strany sporu) uplatniť námietku premlčania v ktoromkoľvek štádiu konania až do jeho právoplatného skončenia nie je v danom prípade aplikovateľná. Z ust. § 149 CSP totiž vyplýva, že prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Hmotnoprávnu námietku definuje ust. § 152 CSP ako právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany. Z dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku tiež vyplýva, že navrhovaná právna úprava zavádza pojem hmotnoprávnej námietky v civilnom sporovom konaní ako inštitút procesnej obrany alebo procesného útoku sporových strán. Obsahové náležitosti hmotnoprávnej námietky podľa navrhovaného ustanovenia spĺňajú predovšetkým námietka premlčania a kompenzačná námietka, ktoré sú upravené v hmotnom práve.

33. Pre odvolanie podľa Civilného sporového poriadku je typický systém neúplnej apelácie, ktorý vylučuje možnosť efektívneho uplatnenia nových skutočností a dôkazov v odvolacom konaní. Výnimkou pre odvolateľa je použitie nových prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany v odvolaní, a to za splnenia taxatívne vymedzených podmienok v zmysle § 366 CSP. Z ust. § 366 CSP totiž vyplýva, že prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Zároveň prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu (§ 373 ods. 4 CSP). Pokiaľ teda odvolateľ vo svojom odvolaní vzniesol námietku premlčania voči časti nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnenému žalobou, na túto už odvolací súd neprihliadal. Jednalo sa totiž o prostriedok procesnej obrany, ktorého zamýšľaným účelom bolo čiastočné zamietnutie žaloby z dôvodu oslabenia práva, ktorú mohol žalovaný nepochybne vzniesť už v štádiu prvoinštančného konania. Napokon ani sám odvolateľ vo svojom opravnom prostriedku netvrdil, a ani nepreukazoval naplnenie dôvodov uplatnenia tejto novoty v odvolacom konaní. Keďže žalovaný, ktorý je navyiac dodávateľom v spotrebiteľskom spore, tento prostriedok procesnej obrany (hmotnoprávnu námietku) využil až v rámci odvolacieho konania, odvolací súd ho už nemohol akceptovať, nakoľko v danom prípade nebola splnená ani jedna z podmienok uvedených v § 366 CSP.

34. Predmetom tohto konania je aj nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. V zmysle poslednej vety citovaného zákonného ustanovenia osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom

alebo osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto porušuje práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi.

35. Hypotéza tejto právnej normy teda vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými právnymi predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Skutočnosť, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, je právne irelevantná, keďže pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v danom prípade postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. Z podmienok vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie formulovaných v ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. zároveň nevyplýva, že finančné zadosťučinenie možno spotrebiteľovi priznať len v prípade, ak porušenie práva nie je možné napraviť inak. Uvedené zákonné ustanovenie nevyklučuje ani možnosť žiadať finančné zadosťučinenie aj popri iných nárokoch spotrebiteľa predpokladaných zákonom vychádzajúcich z porušenia jeho práva.

36. Vychádzajúc zo skutkového stavu ustáleného okresným súdom nie je možné považovať konanie žalobkyne, ktorá si ako spotrebiteľ uplatnila voči žalovanému dodávateľovi popri vydaní bezdôvodného obohatenia aj nárok na primerané finančné zadosťučinenie, za šikanózne, ktoré by bolo v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Úspešné uplatnenie porušenia práv spotrebiteľa bolo v súdnej veci jednoznačne preukázané a a prejavilo sa v rozhodnutí súdu, ktorý uložil žalovanému vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že výška priznaného finančného zadosťučinenia vždy závisí od úvahy súdu a nemožno ju objektívne preukázať. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy, ktorá žalobkyni vznikla konaním žalovaného a je určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku takéhoto konania trpieť. Súčasne je však aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby nekonal v súlade so zákonom.

37. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval správne, keď pri svojom rozhodovaní prihliadol na individuálne okolnosti prípadu a zhodnotil nielen to, že žalovaný nepostupoval s odbornou starostlivosťou voči žalobkyni ako spotrebiteľovi, ktoré konanie bolo nepochybne spôsobilé privodiť jej ujmu (k tomu pozri bližšie odsek 11. odôvodnenia napadnutého rozsudku), no súčasne prihliadol aj na nedisciplinovanosť žalobkyne pri plnení jej záväzkov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Za popísanej situácie je priznanie finančného zadosťučinenia žalobkyni okresným súdom plne dôvodné a jeho výška je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv spotrebiteľa zo strany dodávateľa a zodpovedá aj svojmu účelu poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

38. Zároveň odvolací súd dodáva, že v prípade nárokov uplatnených na základe spotrebiteľskej zmluvy je tak súd vždy oprávnený posúdiť aj platnosť rozhodcovskej zmluvy/resp. rozhodcovskej doložky a skúmať, či sa nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. z rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 146/2011, 6 Cdo 105/2011, či R 66/2013) jednoznačne vyplýva, že všeobecný súd nie je viazaný tým, ako platnosť rozhodcovských zmlúv posúdil rozhodcovský súd.

39. Pokiaľ je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória i prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nie sú žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví, ak ide o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky (v tomto prípade zamietne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie). Ak je takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou samotná rozhodcovská zmluva a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi (k tomu pozri aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. februára 2011 sp. zn. IV. ÚS 55/2011). Predmetný rozhodcovský rozsudok, vydaný rozhodcovským súdom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie z neplatnej rozhodcovskej zmluvy, je nulitným právnym aktom a nemožno naň prihliadať, t.zn. nemôže ani vo vzťahu k prejednávanej veci vytvárať prekážku res iudicatae. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je potrebné považovať za rozhodnutie vydané v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť

(nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 1/2012 zo dňa 21. marca 2012).

40. Na základe konštatovaného odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil stranám sporu realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu strán, ako aj meritum veci. Odvolacie dôvody žalobcu vyhodnotil krajský súd ako neopodstatnené, pričom zároveň nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP). Súd prvej inštancie po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle § 222 CSP aj správne a presvedčivo odôvodnil. V dôsledku toho krajský súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, t.j. vo výrokoch I. a III. ako vecne správny potvrdil.

41. Odvolací súd však zmenil rozsudok okresného súdu v závislých výrokoch V. a VI. o trovách prvoinštančného konania, ktorý nezodpovedá čistému úspechu jednotlivých procesných strán v spore. Žalobkyňa si v prejednávanej veci uplatnila voči žalovanému dva samostatné nároky - 1/ vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1.802,85 Eur a 2/ primerané finančné zadostučinenie v sume 1.000,00 Eur. Každý z týchto nárokov môže byť predmetom samostatného konania. Aktuálne obidva tieto nároky tvoria predmet jedného (spojeného) konania medzi jednou žalobkyňou a jedným žalovaným, čomu musí zodpovedať jeden výrok o trovách prvoinštančného konania. Aj vyhláška MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vo svojich ust. § 13 ods. 3 a 4 priamo počíta so spojením vecí v civilnom sporovom konaní, čomu v takýchto prípadoch zodpovedá aj iný spôsob výpočtu odmeny advokáta. Tarifná odmena za úkon právnej služby advokáta je v prípade spojenia vecí do jedného konania iná, ako keby každá vec bola predmetom samostatného konania a k takémuto úkonu právnej služby sa inak počíta aj výška hotových výdavkov a náhrada za stratu za času podľa § 15 až §17 citovanej vyhlášky. V prípade osobitného výroku o nároku na náhradu trov konania vo vzťahu ku každému nároku uplatnenému žalobou, by tak pri následnom postupe súdneho úradníka podľa § 262 ods. 2 CSP bolo veľmi obtiažne rozhodnúť o výške náhrady trov konania, najmä trov právneho zastúpenia zástupcu vo vzťahu k jednotlivým nárokom, ktoré boli predmetom sporu.

42. Krajský súd preto opätovne zdôrazňuje, že rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania má vždy jednotný charakter, z čoho vyplýva potreba rozhodnutia o trovách konania spoločne pre všetky časti predmetu konania v rámci procesu na súde určitej inštancie. Pokiaľ bola teda strana sčasti úspešná a v ďalšej časti neúspešná (resp. v tejto časti zavinila, že konanie sa muselo zastaviť), je dôvodné vychádzať z ustanovenia § 255 ods. 2 CSP, ktoré je kľúčovým pre riešenie naznačených prípadov.

43. Aby čiastočný úspech založil nárok na čiastočnú náhradu trov konania, je potrebné, aby to bol prevažujúci úspech, t. j. aby po porovnaní procesnej úspešnosti oboch sporových strán zostala ešte suma opodstatňujúca záver o prevažnom úspechu jednej zo strán sporu, ktorú vyjadrujeme percentom jeho úspechu v spore. Nárok na náhradu trov konania vzniká v takom prípade na základe jednoduchého výpočtu. Úspech strany sporu, ktorej vzniká povinnosť na náhradu trov, sa odpočíta od úspechu strany sporu, ktorej vzniká nárok na náhradu trov konania, a výsledok zakladá pomerný nárok na náhradu trov účelne vynaložených na uplatňovanie alebo bránenie práva. Tento výpočet sa opiera o to, že aj tá procesná strana, ktorá nemala prevažujúci úspech, má v podstate v tej časti, v ktorej uspel (v súdnej veci v časti, v ktorej súd žalobu zamietol) nárok na náhradu trov. Vyjadruje to dikcia zákona „...súd náhradu trov konania pomerne rozdelí...“, hoci v praxi dostáva náhradu trov iba jedna zo strán sporu, prípadne žiadna sporová strana (ak pomer úspechu a neúspechu v konaní bol u každej procesnej strany rovnaký). Inak povedané, čiastočné procesné úspechy sa vzájomne do rovnakej výšky anulujú. Zvyšujúca časť je determinantom pre záver o čiastočnom priznaní nároku na náhradu trov konania. Tento záver potom slúži aj ako východisko pre výrok, ktorým sa pri zásadne rovnakých čiastkových úspechoch žiadnej zo strán neprizná nárok na náhradu trov konania.

44. Je nesporné, že v prejednávanej veci v konaní o prvom nároku, týkajúceho sa vydania bezdôvodného obohatenia v sume 1.802,85 Eur bola žalobkyňa v celom rozsahu (100%) úspešná.

45. V konaní o druhom nároku sa žalobkyňa domáhala primeraného finančné zadostučinenia v sume 1.000,00 Eur. Žalobu o zaplatenie sumy 500,00 Eur v predmetnej časti zobrala žalobkyňa späť, a preto v tejto časti podľa § 256 ods. 1 CSP nesie procesné zavinenie na zastavení konania a vznikol nárok na

náhradu trov konania žalovanému. Vo zvyšnej časti súd žalobe vyhovel čo do sumy 200,00 Eur a v časti pre sumu 300,00 Eur žalobu zamietol.

46. Predmetom celého „spojeného“ konania bola suma 2.802,85 Eur, ktorej zaplata sa žalobkyňa žalobou domáhala voči žalovanému. Okresný súd bol preto povinný s ohľadom na výsledok celého sporu po zistení čistého úspechu tej-ktorej strany v tomto konaní rozhodnúť o trovách konania v súlade s § 255 ods. 2 CSP. Suma 2.802,85 Eur predstavuje základ (100%) pre výpočet úspechu jednotlivých strán v spore. Vychádzajúc zo zásady úspechu v spore (§ 255 ods. 1 a 2 CSP) i zásady zavinenia na čiastočnom zastavení konania (§ 256 ods. 1 CSP), ktorú je v danom prípade potrebné započítať do čiastočného neúspechu žalobkyne v konaní, odvolací súd stanovil výšku úspechu žalobkyne v prejednávanej veci na 71,45% (súd jej v súčte priznal sumu 2.002,85 Eur); čomu zodpovedá úspech žalovaného v spore vo výške 28,54% (súd zamietol žalobu čo do sumy 800,00 Eur). Čistý úspech žalobkyne v spore potom predstavuje výšku 42,91 %, ktorá je rozdielom jej úspechu a neúspechu v celom „spojenom“ konaní (71,45% - 28,54%); v dôsledku čoho jej odvolací súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP a § 396 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v uvedenom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov prvoinštančného konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

47. Vo zvyšnej časti, nenapadutej odvolaním (t.j. výrokoch II. a IV.), zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

48. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalobkyňu ako úspešnej procesnej strane priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

49. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).